

Helaas niet om in te zwemmen: 'Bad' van Bastienne Kramer en Beata Franso.

FOTO XANDER REMKES

Vissen zwemmen in een glazen zitbank

beeldende kunst

AMSTERDAM – In het water dobberen onder meer een mini-zwembad, een douche, een 'kaaba' en het staketsel van een huis. Dicht bij de oeverbegroeiing rijst een glazen zitbank op uit het water in een 'Schijndoodzone', zoals een bord aangeeft. De kunstwerken vormen samen met nog een aantal andere mini-eilandjes een archipel in de Nieuwe Meer – een waterplas langs de A4 tussen het Amsterdamse Bos en Amsterdam-Nieuw Sloten, onder de rook van Schiphol. Met dit kunsteilandenrijk viert het ateliercomplex Nieuw & Meer zijn tienjarige bestaan.

Een bootje maakt de tocht langs de eilandjes, maar helemaal bevredigend is dat niet. De werken nodigen uit tot zwemmen! Dan zou je echt gebruik kunnen maken van het privé-zwembad dat Bastienne Kramer en Beata Franso hebben aangelegd. Dan stroomt de op zonne-energie opererende douche van Stefan Strauss volop of kun je de vissen bekijken die in Odile Lemstra's glazen

zitbank zwemmen. Je zou dan ook even in het transparante huis – een 'floating asylum' volgens kunstenaar Rini Hurkmans – kunnen zitten en de tegenstelling tussen geborgenheid en openheid ervaren.

Zou, want verschillende werken roepen een verwachting op, die om praktische redenen niet ingelost kan worden. Het zwembad is te kwetsbaar – en ook al een keer beschadigd door een te hard varende waterscooter – en het huis te instabiel. Daarom geldt het gebod: Niet betreden!. Een speciale bewaking ziet op de naleving daarvan toe.

Het concept van 'Archipel', zoals de expositie met enige vanzelfsprekendheid heet, is zonder meer aardig. Het ateliercomplex – een oude munitie-opslagplaats van defensie – is zelf ook een beetje een archipel. In 1988 kraakten kunstenaars het complex, omdat hun oude gebouw aan de Conradstraat werd ontruimd. Na onderhandelingen met de gemeente werd een formele huurovereenkomst gesloten en kreeg het ateliercomplex een officiële status. Het gebied heeft iets van 'Christiania', de vrijbuitersstaat in hartje Kopenhagen, al is het veel minder rigoureuze afhankelijk.

Wel zitten er mensen van zoveel verschillend pluimage in Nieuw & Meer dat van een coherente groep geen sprake is.

Voor 'Archipel' koos een onafhankelijke jury tien ontwerpen uit de ideeën die de kunstenaars in het complex voor de eilanden konden indienen. In de meeste gevallen gaat het om olijke concepten die op een surreële manier basale avonturen met water en land laten beleven. Robert Smit en Marcella van Zanten willen je in hun 'New Age Wandeling' zelfs over water laten lopen. Je komt dan uit in een huisje waarin allerlei objecten liggen die met reizen en avonturen te maken hebben.

Een aantal werken biedt een louter reflectief vergezicht. Op de zwarte 'kaaba' van Erik Hamburg staan de zinnen 'Alles is groot' en 'Niets is minder'. Het lijkt een poging van de kunstenaar om een bespiegeling over de essentie van het 'zijn' op te starten. Eenzelfde ondoordringelijkheid, maar dan veel sprookjesachtiger, heeft de rozerood gekleurde, omgeslagen roeiboot van Jacqueline Verhaagen. Rond de romp borrelt water, wat het mysterie vergroot. Je kunt

ook gaan mijmeren over ring van wit polyethyleen van Thomas Wildner, die op het ritme van het weer en het kabbelende water langzaam in dertien brokstukken uit elkaar breekt en zo steeds nieuwe eilandjes aan de archipel toevoegt. Of proberen de amorfe vormen op de vlaggen van Annet Kiesewetters masten-eiland te doorgronden.

Uiteindelijk kom je dan uit bij Semna van Ooy's nuchtere, zeer langgerekte bank bij de veerpont naar het Amsterdamse Bos. 'Wachten op de boot' en 'zullen we' staat op de uiteinden. Een vaarschema ontbreekt echter, al geeft een klok ernaast wel de tijd aan. Gaat hij wel? Wanneer? En wil ik eigenlijk wel naar de overkant? Of doe ik slechts alsof ik op de boot wacht en rust ik gewoon even uit van de kunst die naast mij in het water dobbert?

Robbert Roos

T/m 6 september, Oude Haagseweg 51 (afslag Sloten 107 op de A4). Tijdens de tentoonstelling zijn er diverse activiteiten (info 020-6158598). Vanaf donderdag vaart tussen 15 en 18 uur ieder uur een bootje. In het weekend maakt de veerboot een lus langs de werken.